

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

SEKCIA VEREJNEJ SPRÁVY

odbor miestnej štátnej správy, samosprávy a zahraničných vzťahov
Drieňová 22, 826 86 Bratislava 29

JUDr. Eva Szabóová
Mesto Lučenec
Útvar hlavného kontrolóra
Ulica novohradská 1
984 01 Lučenec
eva.szaboova@lucenec.sk

Váš list číslo/zo dňa
7456/2019-Szab/29.3.2019

Naše číslo
SVS-OMSZV2-2019/014042

Vybavuje/linka
Mgr. Nagy/2215

Bratislava
10. 5. 2019

Vec

Rozhodovanie orgánov obce v procese verejného obstarávania

Na základe Vašej žiadosti o usmernenie č. 7456/2019–Szab zo dňa 29.03.2019 vo veci rozhodovania orgánov obce v procese verejného obstarávania a následnej mailovej komunikácie v dňoch 09.04.2019 a 16.04.2019 Vám oznamujeme:

Podľa zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) sú orgánmi obce obecné zastupiteľstvo a starosta obce, ktorým je, okrem iného, zverené rozhodovanie o nakladaní s majetkom obce. Podľa § 11 ods. 4 písm. a) zákona o obecnom zriadení obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce a s majetkom štátu, ktorý užíva, schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa tohto majetku a kontrolovať hospodárenie s ním. V súvislosti so starostom obce zákon o obecnom zriadení v § 13 ods. 4 písm. e) ustanovuje, že starosta obce rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom obce vyhradené obecnému zastupiteľstvu. Zároveň je v § 13 ods. 5 uvedené, že starosta obce je štatutárnym orgánom obce.

Zákon o obecnom zriadení v rámci ustanovení o majetku obce odkazuje na osobitný predpis, keď v § 8 ods. 6 ustanovuje, že majetok obce a nakladanie s ním upravuje osobitný zákon. Týmto zákonom je zákon SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“), podľa ktorého obecné zastupiteľstvo schvaľuje nakladanie s majetkovými právami nad hodnotu určenú v zásadách hospodárenia.

Je nepochybné, že pri verejnom obstarávaní dochádza k nakladaniu s majetkom obce. Podľa § 7 ods. 1 písm. b) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) je obec verejným obstarávateľom, pričom bližšie neupravuje rozdelenie pôsobností medzi orgány obce v procese verejného obstarávania. Uvedené tak ponecháva ako záležitosť vnútorného fungovania verejného obstarávateľa – obce.

Takéto vnútorné fungovanie obce pri nakladaní s jej majetkom je všeobecne upravené v zákone o obecnom zriadení a zákone o majetku obcí a vyžaduje si bližšiu úpravu, ktorá by mala byť obsiahnutá v zásadách hospodárenia s majetkom obce schvaľovaných obecným

zastupiteľstvom. Zákon o majetku obcí demonštratívne uvádza, čo upraví zásady hospodárenia s majetkom obce, pričom by podľa nášho názoru bolo vhodné v nich predovšetkým ustanoviť hodnotu, nad ktorú schvaľuje nakladanie s majetkovými právami obecné zastupiteľstvo a prakticky tým vymedziť „najdôležitejšie úkony týkajúce sa majetku obce“. Tým sa jednoznačne vymedzia hranice medzi kompetenciami starostu obce a obecného zastupiteľstva pri nakladaní s majetkom obce, na základe čoho bude možné jednoznačne určiť, ktoré právne úkony týkajúce sa majetku obce budú podliehať schváleniu obecným zastupiteľstvom.

V súvislosti s verejným obstarávaním však nastáva špecifická situácia, keďže v tomto prípade samotnému právnemu úkonu, ktorým dôjde k dispozícii s majetkom obce, predchádza proces verejného obstarávania. V tomto procese podľa zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ predovšetkým určuje podmienky účasti v súťaži, predpokladanú hodnotu zákazky a vytvára súťažné podklady, ktoré obsahujú podrobné vymedzenie predmetu zákazky, kritériá na vyhodnotenie ponúk, ako aj návrh zmluvy. Podľa nášho názoru, ak predpokladaná hodnota zákazky je vyššia ako hodnota určená v zásadách hospodárenia, nad ktorú schvaľuje nakladanie s majetkom obce obecné zastupiteľstvo, tak aj všetky tieto kroky a dokumenty pri verejnom obstarávaní musia byť schválené obecným zastupiteľstvom.

Ďalším problémom je však samotné uzavretie zmluvy s úspešným uchádzačom. Podľa § 55 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ oznámi úspešnému uchádzačovi, že jeho ponuku prijíma a s takýmto uchádzačom následne verejný obstarávateľ uzavrie zmluvu podľa ustanovení § 56. V tejto súvislosti uvádzame právny názor Úradu pre verejné obstarávanie vyjadrený v usmernení č. 8323-5000/2017 zo dňa 27.04.2017:

„Z nášho pohľadu ide vo Vašom prípade o otázku vnútorného fungovania verejného obstarávateľa, ktorým je Vaše mesto, resp. o otázku vymedzenia kompetencií, ktoré majú jednotlivé orgány mestskej samosprávy vo vzťahu k verejnému obstarávaniu. Uvedené síce je vnútornou záležitosťou verejného obstarávateľa, čo však neznamená, že keď mestské zastupiteľstvo môže rozhodovať o základných otázkach života obce, môže aj svojvoľne (a v rozpore so zákonom) meniť cenu ponuky úspešného uchádzača alebo rušiť verejné obstarávanie, ak pre to neexistuje žiaden zákonný dôvod. Verejné obstarávanie môže verejný obstarávateľ zrušiť len z dôvodov podľa ustanovenia § 57 zákona a zmeniť cenu ponuky úspešného uchádzača zákon verejnému obstarávateľovi neumožňuje.

Cena ponuky, resp. cenová ponuka úspešného uchádzača bude vždy závisieť od nastavených požiadaviek verejného obstarávateľa na predmet zákazky, ním určených podmienok účasti, od stanovenia predpokladanej hodnoty zákazky vo vzťahu k aktuálnej a relevantnej trhovej ponuke na plnenie predmetu zákazky.

Vyjmúc trhovú ponuku, ostatné je obsiahnuté v podkladoch k zadávaniu zákazky, ktoré zrejme musí mestské zastupiteľstvo pred samotným zadávaním zákazky schváliť. Je preto nelogické, ak mestské zastupiteľstvo schváli súťažné podklady k zadávaniu zákazky, ktorých súčasťou je aj návrh zmluvy, ktorý žiaden z uchádzačov nemôže svojvoľne meniť a následne po vyhodnotení ponúk a identifikácii úspešnej ponuky ide znova schvaľovať ten istý návrh zmluvy, ktorý už predtým raz schválilo, rovnako ako ide znova „schvaľovať“ cenu ponuky úspešného uchádzača, ktorá vychádza z vopred nastavených a mestským zastupiteľstvom schválených parametrov zadávania zákazky.

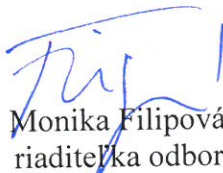
Úvahy verejného obstarávateľa o tom, čo chce obstarávať (predmet zákazky), za akých podmienok (napr. návrh zmluvy) a najmä za koľko, musia prebehnúť ešte pred zadávaním zákazky, t. j. v prípravnej fáze verejného obstarávania a nie po identifikácii úspešnej ponuky a pred uzavretím zmluvy s úspešným uchádzačom.“

S týmto právnym názorom Úradu pre verejné obstarávanie sa stotožňuje aj Ministerstvo vnútra SR. Podľa nášho názoru nie je zámerom ustanovenia zákona o obecnom zriadení, podľa ktorého je obecnému zastupiteľstvu vyhradené schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa tohto majetku, aby schvaľovalo aj každú zmluvu uzatváranú s úspešným uchádzačom, keď už predtým schválilo potrebné kroky a dokumenty v procese verejného obstarávania a tým schválilo nakladanie s majetkom obce.

Je nám známa skutočnosť, že rozhodovacia prax súdov v takýchto prípadoch je odlišná. Vzhľadom na to, že ide o pomerne zložitú problematiku a právne názory autorít v tejto oblasti sa líšia, budeme iniciovať pracovné stretnutie so zástupcami Úradu pre verejné obstarávanie za účelom precizovania právnej úpravy v tejto oblasti.

Ministerstvo vnútra nie je oprávnené podávať právne záväzný výklad zákonov. Môže v konkrétnom prípade ich aplikácie vysloviť len svoj právny názor.

S pozdravom

Mgr. Monika Filipová, PhD.
riadička odboru

